

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 638

гр. Благоевград, 21.06.2022 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в закрито заседание на двадесет и първи юни
през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Катя Бельова

Членове: Лилия Масева
 Анета Илинска

като разгледа докладваното от Анета Илинска Въззивно частно гражданско
дело № 20221200500264 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.274, ал.1, т.2 във вр. с чл.418, ал.4 във вр.
с чл.278 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по частна жалба, подадена от „ПИБ“ АД, ЕИК *****, със
седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Изгр.“, бул. „Др.Ц.“ № 37,
чрез юрк. К.Л., против Разпореждане № 500 от 30.12.2021 г., постановено по
ч.гр.д. № 1674/2021 г. по описа на РС-П..

С оспорвания акт на първата инстанция е отхвърлено заявлението на
„ПИБ“ АД, със седалище в гр. София, ЕИК *****, с което е било поискано,
по реда на чл. 417, т. 2 ГПК, да бъдат издадени заповед за незабавно
изпълнение и изпълнителен лист срещу С. В. М., с настоящ адрес в с. К., общ.
П., ЕГН *****, за заплащането на следните суми: 2 000 лв. - непогасена
главница, дължима по Договор за издаване на револвираща международна
кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка
№ 41РКО-А-0535/20.09.2007 г., сключен между С. В. М. (като
кредитополучател) и „ПИБ“ АД (като кредитодател), ведно със законната
лихва, считано от 17.09.2021 г. до погасяването; 7618,07 лв. - възнаградителна
лихва по кредита, дължима съгласно т. 7 от договора за кредит във вр. с т.
8.1.1 от Общите условия към него, за периода от 19.05.2010 г. до 02.09.2021
г.; 3671,54 лв. - обезщетение за забава за просрочените плащания
(наказателна лихва), начислено съобразно т. 8 от кредитната сделка във
връзка с т. 11.1 и т.11.2 от Общите условия към нея, за периода от 08.06.2010
г. до 19.07.2015 г.; 117 лв. - непогасени такси за поддръжка, начислени според
т. 10 от кредитния договор във връзка с Раздел VII, б. „Б“, чл. 4, т. 4.2.1 от
Тарифата за таксите и комисионите на кредитодателя, дължими за 2010 г., за
2011 г. и за 2012 г.; 7,78 лв. - законна лихва за забава, начислена върху

главницата, за периода от 03.09.2021 г. до 16.09.2021 г.; 60 лв. - разноски за връчване на покани по кредита; 269,49 лв. - съдебни разноски за заплатена държавна такса по делото, и 50 лв. - съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Жалбоподателят твърди, че разпореждането на първата съдебна инстанция е незаконосъобразно. Посочва се, че основните правни изводи на съда за отхвърляне на заявлението са такива, които биха били предмет на разглеждане и доказване в рамките на едно исково производство. Твърди се, че в заповедното производство е достатъчно към заявлението да се приложи редовен от външна страна документ, удостоверяващ подлежащо на изпълнение вземане на банката. Навежда се, че за да бъде редовен от външна страна, този документ – извлечение от счетоводните книги на банката, трябва да има съдържанието, предвидено в чл. 60, ал. 2 ЗКИР, на което изискване отговаряло представеното по делото извлечение. Тъй като се касаело за овърдрафт, по който няма погасителен план, в извлечението били посочени датите и сумите на непогасените (просрочените) лихви, посочени били общият размер на дължимата сума от кредитополучателя както за главница, така и за договорна лихва, и размерът и периодът на дължимото обезщетение за забава на просрочените плащания. Банката била посочила и дати на усвояване и погасяване на предоставения кредитен лимит. Твърди се, че към заявлението били приложени договора за кредитна карта, общи условия, уведомление за предсрочна изискуемост с доказателства за връчването му на длъжника, които в цялост удостоверявали подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника, индивидуализирано в достатъчна степен по отношение на основание (Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка № 41РКО-А-0535/ 20.09.2007 г.), на размер и периоди (конкретизирани общо и по пера – главница, непогасена възнаградителна лихва, обезщетение за забава на просрочените плащания, непогасена годишна такса за поддръжка, законна лихва за периода от предсрочната изискуемост до подаване на заявлението в съда с посочване на периодите, за които са дължими), както и длъжник. На следващо място, в жалбата се поддържа неправилност на правните изводи на съда относно това, че съществувало противоречие относно обстоятелствата, касаещи надлежното подновяване на кредитния договор, и съответно сегашното му действие. В тази връзка се посочва, че срокът за ползване на овърдрафта се е удължавал автоматично всеки път за нов едногодишен период, тъй като кредитополучателят не е уведомил банката за прекратяване на договора за кредитна карта най-малко 60 дни преди изтичане на срока, съответно банката не е уведомила кредитополучателя за прекратяване на договора за кредитна карта най-малко 60 дни преди изтичане на срока (т. 36. 1 от Общите условия, действали към 20.09.2009 г. – датата на първото подновяване). Посочва се, че по действащите към момента ОУ, подновяването на срока на договора е на основание т.19.1, тъй като кредитополучателят С. В. М. не е уведомил банката за прекратяване на договора за кредитна карта съгласно т. 19.2.1 от Общите условия. На следващо място, в жалбата се посочва, че изводът на съда за неяснота относно

обстоятелствата кога и как е усвоена главницата по договора за кредитна карта е неправилен. В тази насока се посочва, че в заявлението изрично са посочени датите и сумите на отделните усвоявания и погасявания на предоставения кредитен лимит (овърдрафт). Посочва се също, че кредитната карта дава право на титуляря (оправомощения ползвател) за безналично плащане на стоки и услуги в страната и в чужбина, както и за теглене на пари в брой, като кредитополучателят може да извършва разплащания (с което усвоява предоставения овърдрафт) до размера на разрешения кредитен лимит. Твърди се, че титулярят има право да погасява изцяло ползвания кредитен лимит (овърдрафт) по всяко време от срока на действие на Договора без да дължи такси или комисиони за това. По този начин, титулярят можел да усвоява и погасява многократно предоставения овърдрафт (Кредитен лимит), в което се състояла същностната разлика между кредит и овърдрафт (револвиращ кредит). Твърди се, че именно поради това, общата сума на показаните усвоявания в извлечението от счетоводните книги на банката е по-голяма от размера на главницата (кредитния лимит). Не на последно място, в частната жалба се поддържа, че изводите на съда, че в извлечението съществува противоречие относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост на кредита, са неправилни. В тази насока се посочва, че връчването на поканите за доброволно плащане, респ. уведомлението за предсрочна изискуемост се извършва чрез ЧСИ или нотариус и данните за осъщественото връчване достигат до банката в един по-късен момент. Наред с това се твърди, че няма законоустановено задължение за банката да обяви предсрочната изискуемост от датата, на която изтича даденият от нея срок на длъжника за доброволно плащане. Твърди се също така, че с оглед спецификата на заповедното производство, което е едностранно и се развива по заявление на кредитора и без участие на длъжника, поради което ако има спор относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост, той би следвало да се разглежда в спорно производство. С оглед на изложеното, банката счита, че са налице основанията за издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу длъжника С. В. М., в която насока се моли за отмяна на атакуваното разпореждане и издаване на исканата заповед за изпълнение и изпълнителен лист.

В съответствие с разпоредбата на чл.418, ал.4 ГПК не е осъществена от районната инстанция процедура по връчване на препис от частната жалба.

Окръжен съд – гр. Благоевград, като съобрази материалите по делото, становището на частния жалбоподател и приложимия към казуса закон, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Частната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока по чл.275, ал.1 от ГПК, от страна по делото пред първа съдебна инстанция, за която съдебният акт е неблагоприятен, срещу подлежащ на обжалване по арг. от чл.418, ал.4 от ГПК съдебен акт. Същата е и редовна, понеже отговаря на изискванията за редовност, формулирани в разпоредбите на чл.275, ал.2 във

вр. с чл.260 и чл.261 от ГПК. Ето защо следва да се разгледа по същество.

Атакуваният съдебен акт е допустим, поради което не се налага обезсилването му по реда на чл.278, ал.4 във вр. с чл.270, ал.1 от ГПК. Обжалваният съдебен акт е и валиден. Постановен е в необходимата писмена форма и е подписан от съдията, разгледал делото. Разглеждането на заявлението е освен родово (по арг. от чл.411, ал.1 от ГПК), но и местно подсъдно на РС – гр.П.. Съдебният акт е постановен от едноличен съдебен състав, съгласно правилата на ГПК. От мотивите ведно с диспозитива на съдебния акт безпротиворечиво личи волята на решаващия състав защо счита, че процесното заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК следва да бъде отхвърлено.

Разгледана по същество частната жалба се явява неоснователна. Атакуваното разпореждане е законосъобразно. Съображения:

Заповедното производство е било образувано въз основа на заявление „ПИБ“ АД, със седалище в гр. София, ЕИК *****, с което се иска, по реда на чл. 417, т. 2 ГПК, да бъдат издадени заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу С. В. М., с настоящ адрес в с. К., общ. П., ЕГН *****, с което е поискано заплащането на следните суми: 2 000 лв. - непогасена главница, дължима по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта с чип и предоставяне на овърдрафт по разплащателна сметка № 41РКО-А-0535/20.09.2007 г., сключен между С. В. М. (като кредитополучател) и „ПИБ“ АД (като кредитодател), ведно със законната лихва, считано от 17.09.2021 г. до погасяването; 7618,07 лв. - възнаградителна лихва по кредита, дължима съгласно т. 7 от договора за кредит във вр. с т. 8.1.1 от Общите условия към него, за периода от 19.05.2010 г. до 02.09.2021 г.; 3671,54 лв. - обезщетение за забава за просрочените плащания (наказателна лихва), начислено съобразно т. 8 от кредитната сделка във връзка с т. 11.1 и т.11.2 от Общите условия към нея, за периода от 08.06.2010 г. до 19.07.2015 г.; 117 лв. - непогасени такси за поддръжка, начислени според т. 10 от кредитния договор във връзка с Раздел VII, б. „Б“, чл. 4, т. 4.2.1 от Тарифата за таксите и комисионите на кредитодателя, дължими за 2010 г., за 2011 г. и за 2012 г.; 7,78 лв. - законна лихва за забава, начислена върху главницата, за периода от 03.09.2021 г. до 16.09.2021 г.; 60 лв. - разноски за връчване на покани по кредита; 269,49 лв. - съдебни разноски за заплатена държавна такса по делото, и 50 лв. - съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Към заявлението са приложени документи, относими към хипотезата на чл.417, т.2 ГПК.

На база подаденото заявление и приложенията към него, решаващият първоинстанционен съдебен състав, е приел, че не са налице основанията за издаване на заповед за незабавно изпълнение и на изпълнителен лист. Районният съд е посочил, на първо място, че съществува противоречие относно обстоятелствата, касаещи надлежното подновяване на кредитния

договор, и съответно сегашното му валидно действие. На следващо място, посочено е, че в извлечението липсва и удостоверяване кога (в какъв период) и как са били извършени усвояванията на кредитния лимит от страна на кредитополучателя, довели до конкретното генериране на търсената главница от 2000 лв. Не на последно място, районният съд е приел, че е налице и противоречие относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост на кредита. Посочено е, че очертаните непълноти и противоречия не могат да се приемат за несъществени, тъй като е очевидно, че имат пряко отношение към проблема налице ли е по смисъла на чл. 418 ГПК надлежно удостоверяване на изискуемо вземане спрямо длъжника. Ето защо е прието, че заявлението следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

Разпореждането е правилно.

Въззивният съд споделя мотивите на първата съдебна инстанция за отхвърляне на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение, като намира за излишно тяхното приповтаряне, поради което на основание чл.272 от ГПК препраща към мотивите на районния съд. Във връзка с възраженията на жалбоподателя, следва да се добави обаче и следното:

Принципно издаването на заповед за незабавно изпълнение по чл.417, т.2 ГПК и на изпълнителен лист е предпоставено по арг. от чл.418, ал.2 ГПК от кумулативното наличие на две условия: 1) представеният със заявлението документ да бъде редовен от външна страна и 2) той да удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника.

Редовността от външна страна на документа, представен със заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение, е обусловена от следните обстоятелства. Най-напред, документът следва да бъде от вида, посочен в чл.417, т.2 ГПК. От друга страна, той трябва да изхожда от компетентно длъжностно лице и да бъде подписан от него. Също така е нужно вземането да бъде индивидуализирано в достатъчна степен – да се съдържа информация за длъжниците, основанието (правопораждащ юридически факт), размер на главницата и размер и период на лихвата (вж. в този смисъл Определение №461-2010 г. по ч.т.д. № 272-2010 г., II т.о. и Определение № 118-2009 г. по ч.т.д. № 25-2009 г., II т.о.).

Когато документът, на който се основава заявлението, се отнася до банков кредит, той е необходимо да съдържа и данните за неговото усвояване и за движението на погасяването му – погасени вноски и размер на остатъчното задължение (вж. така Определение №563-2011 г. по ч.т.д. № 7-2011 г., I т.о.).

Изискването, визирано по-горе, важи в пълна степен и за договора за издаване и обслужване на кредитна карта, въз основа на какъвто в процесния случай е поискано издаване на заповед за незабавно изпълнение (вж. в този смисъл Определение №579-2010 г. по ч.т.д. №433-2010 г., II т. о., Определение № 384-2010 г. по ч.т.д. №319-2010 г., I т. о. и Определение №1023-2011 г. по ч.т.д. №921-2010 г., II т. о.). За да се счита, че то е изпълнено, от гледна точка на данните, свързани с усвояването на кредита, в извлечението от

счетоводните книги трябва ясно и точно да бъде отразена информацията относно обстоятелството кога и как кредитополучателят е използвал предоставения му кредитен лимит (вж. Определение № 692-2011 г. по ч.т.д. №925-2010 г., II т. о.).

Когато заявителят се позовава на настъпването на предсрочна изискуемост в резултат на забава в изплащането на дължими погасителни вноски по кредитна сделка, в представения документ тези вноски трябва да бъдат ясно отразени чрез визиране на техния размер и падеж. В тази връзка е нужно да се има предвид, че условията, при които кредитът става предсрочно изискуем, се съдържат в договора за банков кредит, но настъпването им следва да бъде удостоверено в извлечението от счетоводните книги. Следователно, когато предсрочната изискуемост е обвързана от неплащането на съответни погасителни вноски, фактът на неплащането трябва да се удостовери от банката в извлечението от счетоводните ѝ книги, чрез ясно посочване на конкретните непогасени вноски, индивидуализирани съобразно техния размер и падеж (вж. изрично в този смисъл Определение №46-2011 г. по ч.т.д. № 11-2011 г., I т.о. и Определение №533-2011 г. по ч.т.д. № 307-2011 г., II т.о.).

От друга страна, съгласно възприетото в т.18 от Тълкувателно решение №4/18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС, постановяване на незабавно изпълнение в хипотезата на предсрочно изискуем кредит предполага освен реализирането на предпоставките за това, предвидени в кредитния договор, също и изпращане до длъжника от кредитора на нарочно волеизявление, че последният ще счита кредита за предсрочно изискуем. Така надлежното обявяване на предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са налице и обективните факти, обуславящи настъпването ѝ.

В настоящият случай, както се посочи по-горе, банката основава искането си за издаване на заповед за незабавно изпълнение на извлечение от счетоводните книги на банката относно кредитополучателя С. В. М., което е документ от тези по чл.417, т.2 ГПК.

Съдът намира, че извлечението от счетоводните книги на банката е нередовно от външна страна по следните причини.

Извлечението от счетоводните книги на банката заявител в случая, макар и да съдържа информация кои са длъжностните лица, които са подписали извлечението – Стоянка Герганчева (специалност „Проблемни активи“) и Румен Проданов (управител на „ПИБ“ АД, клон Благоевград), по делото не са представени доказателства, че въпросните лица са били оправомощени от банката да подпишат въпросното извлечение от банкова сметка. По делото е представено единствено пълномощно в полза на Румен Проданов (л. 42 от гр.д. №54209/21 г. по описа на СРС), но то не касае подписването на процесното извлечение от банкова сметка. За Стоянка Герганчева липсва каквото и да било пълномощно. В този смисъл, съдът намира, че не са налице доказателства, че подписалите извлечението лица са били оправомощени от банката да подпишат въпросното извлечение от банкова сметка.

На следващо място, както правилно е посочил районният съд, в извлечението от счетоводните книги на банката липсва удостоверяване кога и по какъв начин са били извършени усвояванията на кредитния лимит от страна на кредитополучателя, довели до конкретното генериране на търсената главница от 2000 лв. Вместо това, в извлечението са отразени всички негови ползвания, които са на обща стойност от 13 090, 87 лв. За редовността на извлечението, банката е следвало да удостовери единствено и само неплатените усвоявания на кредитния лимит, за които претендира издаването на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК.

На следващо място, правилни са и изводите на районния съд, че съществува противоречие относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост на кредита. Според извлечението от счетоводните книги на банката, целият остатъчен размер от задълженията по кредитната сделка е предсрочно изискуем от 03.09.2021 г. От представената разписка, изходяща от ЧСИ, е видно, че писменото изявление на кредитора за предсрочната изискуемост е било връчено на длъжника на 21.07.2021 г. На длъжника е била дадена възможност за доброволно погасяване на дълга в 7-дневен срок, след което е заявено, че кредитът ще бъде считан за предсрочно изискуем, т.е. считано от 29.07.2021 г. В този контекст, правилно районният съд е преценил, че съществува неяснота относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост, което пък е от значение, освен за редовността на заявлението, още и за размера на възнаградителната лихва, доколкото такава не може да се начислява от 29.07.2021 г. нататък.

Отделно от изложените съображения, съдът намира, че са налице нередовности и при обявяване на предсрочната изискуемост на вземанията по процесния договор. В представената по делото покана до длъжника (л. 36 от ч.гр.д.54209/21 г. на СРС), с която се претендира, че банката е обявила предсрочната изискуемост на кредита, не се съдържа каквато и да е информация кога и колко парични средства са били ползвани посредством кредитната карта, за размера на непогасените вноски и техния падеж, както и информация за остатъка от непогасената сума. Ето защо и съдът намира, че посредством посочената покана е невъзможно обявяването на предсрочната изискуемост на вземанията по процесния договор за банков кредит.

Съобразявайки изложеното, атакуваното разпореждане, с което заявлението е отхвърлено, е правилно и следва да се потвърди.

Водим от гореизложеното, Окръжен съд - Благоевград

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Разпореждане №500 от 30.12.2021 г., постановено по ч.гр.д. № 1674/2021 г. по описа на РС-П..

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____